

Voorjaarsnota 2016

gemeente **[gD]** Doetinchem

Inhoudsopgave

1.	Beleidsvisie voorjaarsnota 2016	4
	Modern bestuur	4
	Economie, participatie en bereikbaarheid	5
	Jeugd, zorg en welzijn, sport en cultuur	7
	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	10
	Financiën	11
2.	Financiële positie gemeente Doetinchem	13
	Financiële uitgangspunten in de voorjaarsnota / begroting	13
	Financieel meerjarenperspectief van de voorjaarsnota	13
	Voldoende weerstandsvermogen?	15
	Schuldpositie gemeente Doetinchem en solvabiliteit	15
3.	Aanmeldingen van ontwikkelingen	17
	Modern bestuur	17
	Economie, participatie en bereikbaarheid	20
	Jeugd, zorg en welzijn, sport en cultuur	20
	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	21
	Financiën	22
4.	Risico's in de voorjaarsnota 2016	23
	Bijstand statushouders	23
	Bijzondere bijstand	23
	Risicoreservering Breedband buitengebied	23
	Omgevingswet	23
	Verhoging pensioenpremies ambtenaren	24
	Parkeren	24
	Regionale en bovenregionale samenwerking	24
	Afkortingenlijst	25

I. Beleidsvisie voorjaarsnota 2016

Modern bestuur

Onze visie

Mensen maken hun stad, hun wijk, hun buurt. We beseffen ons al langer dat we als lokaal bestuur juist die menselijke maat op het vizier moeten hebben. Niet langer willen we regeren vanuit de ivoren toren, met starre regels en een papieren werkelijkheid. We willen een gemeente zijn die zich opstelt als één van de spelers in het veld; een speler die ondersteunend is aan de initiatieven van bewoners, ondernemers en organisaties. Zodat bewoners van buurten en dorpen meer eigen verantwoordelijkheden kunnen en willen nemen. Steeds meer zijn we ons er van bewust dat die visie een radicale omslag in ons handelen vergt. Als de leefwereld van onze inwoners en de maatschappelijke meerwaarde die we gezamenlijk willen bereiken het uitgangspunt is, dan kunnen we die nieuwe rol gaan oppakken. Een rol die we kunnen vergelijken met het oliemannetje: ondersteunen, verbinden en enthousiasmeren. Zeker als we kijken naar de agenda voor de komende jaren, met daarin hoofdpogingen in de transformatie binnen het sociaal domein, duurzaamheid en economie.

Als overheid realiseren we ons dat we een bijzondere verantwoordelijkheid hebben op het terrein van de openbare orde en veiligheid. Maar ook in dit domein zien we dezelfde ontwikkeling, namelijk naar een overheid die luistert en aansluit bij de signalen uit de samenleving met als doel de objectieve veiligheid en de veiligheidsbeleving te vergroten. Daarbij hebben we in ons beleid nadrukkelijk aandacht voor de minder- en niet zelfredzamen in onze samenleving. Deze nieuwe visie heeft zijn weerslag gekregen in ons integraal veiligheidsbeleid en de kadernota van de veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland. We zien de noodzaak van een wezenlijke omslag in de cultuur, het denken en handelen van onze gemeente. De kernwoorden voor onze organisatie zijn dan ook open, wendbaar en flexibel. Daarbij beseffen we ons terdege dat de leefwereld van onze inwoners niet ophoudt bij onze gemeentegrens en dat Doetinchem partnerschappen op verschillende niveaus nodig heeft om alle maatschappelijke ambities te bereiken. Samenwerking binnen de regio Achterhoek, met buurgemeenten, andere regio's, de provincie en over de grens, blijft onverminderd belangrijk. Binnen de Achterhoek pakt Doetinchem zijn verantwoordelijkheid als centrumgemeente op een zorgvuldig wijze op.

Wat hebben we al bereikt

Over de nieuwe rol van de overheid, waarbij het naast burgerparticipatie (bewoners participeren bij initiatieven van de gemeente) nadrukkelijk ook gaat om overheidsparticipatie (de gemeente participeert bij initiatieven van bewoners) zijn we het gesprek aangegaan in onze samenleving. Samen met actieve bewoners, raadsleden, collegeleden en ambtenaren is er een zoektocht gestart met als titel 'samenwerken in Doetinchem'. De afgelopen periode ondersteunden we diverse bewonersinitiatieven, met name op het terrein van groen, zoals de Doetebol, het Gescoterrein en De Tuut. Als het gaat om veiligheid in de buurt ondersteunden we bewoners die met Whatsappgroepen zelf verantwoordelijkheid nemen in hun wijk. Inmiddels zijn er meer dan 20 van deze bewonersinitiatieven in Doetinchem. Daarnaast zijn we zelf voor diverse opgaven het experiment aangegaan met een vernieuwende aanpak. Het aanvalsplan binnenstad, het dossier duurzaamheid, het Meedoenarrangement en de aanpak voor de West-Indisch e buurt zijn daar voorbeelden van. Het perspectief en de inbreng van bewoners zijn in het proces rond deze thema's leidend. Ook ons inwonerpanel 'Doetinchem spreekt' dat met zo'n 2.000 deelnemers via de digitale weg meedenkt en reflecteert op ons beleid is een waardevolle aanvulling. Onlangs voerde de brandweerpost Doetinchem een geslaagde proef uit met een Snel Interventie Voertuig. De proef was bedoeld om te onderzoeken of bij bepaalde incidenten effectiever hulp kon worden verleend. In de samenwerking tussen raad en college investeren we over en weer in een goede relatie en vernieuwende aanpak, waarbij we resultaten boekten in de dossiers over de kerntaken, het coffeeshopbeleid en de koopzondagen. Op regionaal niveau is de visie op 'smart werken' een belangrijke basis voor de komende jaren.

Als organisatie willen wij open staan voor kritiek en klachten van onze inwoners. Dat willen wij laagdrempelig en dichtbij faciliteren. Daarom is er vanaf 1 januari 2016 in Doetinchem de lokale ombudsman. Deze is belast met de behandeling van verzoekschriften (klachten van inwoners die niet intern opgelost kunnen worden).

Belangrijke ontwikkelingen

In onze experimenten met overheidsparticipatie hebben we ontdekt dat forceren niet werkt. Het is buitengewoon belangrijk om vanuit een positieve grondhouding en energie met elkaar aan de slag te kunnen. We volgen de weg van de geleidelijkheid omdat we zien dat op die wijze het verantwoordelijkheidsgevoel in de samenleving groeit. Ook zien we dat het overdragen van taken of verantwoordelijkheden nog steeds, of (tijdelijk) zelfs meer van onze eigen menskracht en middelen vergt. De nieuwe werkwijze stelt ook vragen aan de benaderbaarheid, flexibiliteit en toegankelijkheid van onze organisatie. Vraagstukken waarop we in de komende jaren antwoorden willen zoeken.

Als we kijken naar het werkaanbod dan zien we hier verschuivingen optreden. In sommige gevallen gaat het om een toename. Daarnaast leidt de organisatieontwikkeling tot andere werkwijzen, doordat uitvoeringsorganisaties meer op afstand gaan werken en doordat een overheid die zich meer richt op het 'van buiten naar binnen' werken ook een andere invulling van processen en projecten vraagt.

Opgaven voor de periode 2016-2017

We merken dat de cultuuromslag die nodig is voor onze visie, veel tijd kost. En we realiseren ons dat dit soms met vallen en opstaan gaat. De organisatieontwikkeling die we hebben ingezet willen we in de komende jaren zorgvuldig uitwerken. Zo zullen we de afdeling buha verzelfstandigen waardoor deze organisatie de kans krijgt om wijkgericht en efficiënt diensten te leveren aan onze samenleving. Ook is het onze taak om de openbare orde en veiligheid zo goed mogelijk te borgen, zoals gezegd met betrokkenheid en eigen inbreng van onze inwoners. De Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland wordt omgevormd naar een risicogerichte organisatie, waarbij de inbreng van de gemeenten zowel financieel als menskracht wordt herzien en de gemeenschappelijke regeling wordt aangepast.

De nieuwe wijze van verbinden met onze samenleving vergt veelal een ander type handelen van onze medewerkers, waarvoor we een leertraject in gang zetten. Daarnaast zullen we investeren in moderne vormen van communicatie, zoals een webcaresysteem, en het contact tussen overheid en bewoners. Waar nodig kunnen daar ook vernieuwende werk- of ontmoetingsruimtes bij komen, vergelijkbaar met de belevingswoning of het StadsLAB. In de vele opgaven die we regionaal oppakken, zoeken we naar de meest passende wijze van besluitvorming, zodat de betrokken gemeenteraden hun rol en verantwoordelijkheid optimaal kunnen pakken.

Verbinding met andere opgaven

Onze visie en de concretisering daarvan, van een gemeente die 'op ooghoogte' aan de slag is met maatschappelijke opgaven, heeft een relatie met alle werkvelden van de gemeente. We noemen hier specifiek de relatie met de organisatieontwikkeling en met financiën. Een andere werkwijze leidt in onze beleving ook tot andere financieringsvormen.

Economie, participatie en bereikbaarheid

Onze visie

Ondernemers zijn de spil in het functioneren van onze lokale en regionale economie. Een florerend bedrijfsleven biedt werkgelegenheid aan onze inwoners, ook inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Vandaar dat het voor Doetinchem van belang is om ondernemers voor onze gemeente te behouden en ook nieuwe bedrijven aan te trekken. Voor ondernemers is het van belang om hun werk te kunnen doen in een goed vestigingsklimaat. Als gemeente hebben we daarin een belangrijke voorwaardenscheppende taak door te zorgen voor zaken als een bloeiend cultureel leven, een aantrekkelijke binnenstad, goede voorzieningen voor onderwijs, sport, ontspanning en recreatie, een goede bereikbaarheid en uiteraard een aantrekkelijke woonomgeving. De unieke ligging van Doetinchem, als centrumstad in de groene

Achterhoek, willen we daarbij maximaal uitbuiten. De beleving van stad en ommeland achten we van groot belang voor onze inwoners. Maar ook studenten en toeristen, die tijdelijk in onze regio verblijven, vormen een belangrijke doelgroep omdat we hun aanwezigheid in onze stad willen versterken. In een wereld waarin het gedrag van mensen en de samenstelling van onze bevolking verandert, wijzigt ook onze visie en aanpak van vraagstukken op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid. Door te zorgen voor een optimale bereikbaarheid van voorzieningen in de Achterhoek zorgen we ervoor dat onze inwoners kunnen blijven deelnemen aan maatschappelijke activiteiten en bevorderen we een vitale economie. Ook de digitale bereikbaarheid is in onze visie cruciaal. Daarnaast willen we de groep mensen die al langdurig aangewezen is op een uitkering en voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt erg groot is, stimuleren en faciliteren een zinvolle invulling te geven aan het dagelijks leven. We zijn er van overtuigd dat zinvolle activiteiten en contact met andere mensen leiden tot meer welzijn voor onze inwoners.

Een vitale economie is nadrukkelijk ook een duurzame economie, waarbij we duurzaamheid in al zijn facetten bedoelen. In een duurzame economie geven wij als overheid het goede voorbeeld, zetten we nadrukkelijk in op duurzame energie en bieden we een platform aan bewoners en ondernemers die zich voor dit thema willen inzetten.

De trends die we waarnemen in het gedrag en de behoeften van consumenten gaven de urgentie om een visie op de binnenstad te ontwikkelen. We zetten in op een compacte stadshart binnen de contouren van de historische grenzen van het 'ei', waarbinnen we toewerken naar een gastvrije binnenstad in een decor van groen en water.

Wat hebben we al bereikt

Voor enkele grote thema's hebben we in deze raadsperiode de bakens gezet. Regionaal geeft de visie 'smart werken' de Achterhoek een belangrijke impuls. Smart werken richt zich op het creëren van een aantrekkelijk woon- en leefklimaat (wonen) en het optimaliseren van de fysieke en digitale infrastructuur (bereikbaarheid). Met het koersdocument duurzaamheid geven we richting aan voor 2030. In onze nieuwe aanpak van het afvalbeleid, zien we afval als grondstof en streven we naar betere scheidingsresultaten en hergebruik van materialen. Samen met een grote groep bewoners, ondernemers en initiatiefnemers maakten we een visie op de binnenstad en vervolgens een uitvoeringsagenda. Met de aanwijzing van de Achterhoek als Leadergebied zorgen we voor een betere verbinding tussen stad en platteland, onder andere als het gaat om recreatie en toerisme. Ook de nieuwe VVV in het Stadsmuseum draagt bij aan dat doel. Tot slot noemen we hier de samenwerking met Oude IJsselstreek voor een efficiënte uitvoering van de Participatiewet; de uitvoeringsorganisatie Laborijn, die in 2016 het licht zag, is daar het resultaat van.

Belangrijke ontwikkelingen

We merken dat ondernemers vaker en nadrukkelijker de overheid opzoeken als gesprekspartner voor belangrijke thema's, zoals duurzaamheid, de toekomst van bedrijventerreinen of het zoeken naar nieuwe invullingen van leegkomende panden. Het is niet alleen de rol van de overheid die verandert, ook ondernemers zijn zich bewust van hun rol en verantwoordelijkheid in het creëren van maatschappelijke meerwaarde. Als het gaat om overheidsparticipatie, dan is het dus niet alleen een opgave voor de gemeente om te participeren bij initiatieven van bewoners maar ook bij initiatieven van ondernemers. In een aantal domeinen bezuinigt de gemeente op uitvoeringskosten, zoals bij de inrichting en het onderhoud van groen en wegen. Bij de doorgaande wegen zou dit tot problemen kunnen leiden; we houden de komende tijd scherp in de gaten of goedkoop in dit geval geen duurkoop wordt.

Opgaven voor de periode 2016-2017

De koers die we hebben uitgezet in 'Doetinchem natuurlijk duurzaam' zullen we voortvarend oppakken. Met eigen projecten op het terrein van energiebesparing op de eigen gebouwen en energieopwekking geeft de gemeente daarin het goede voorbeeld. Tegelijkertijd ondersteunen we bewoners en ondernemers met een digitaal platform en het faciliteren van activiteiten. We vinden het belangrijk dat we de voortgang van ons duurzaamheidsbeleid in de gaten houden. Voor diverse onderdelen sluiten we aan bij landelijke monitors. Jaarlijks sturen we bij in onze

uitvoeringsagenda. Ook voor de binnenstad geldt dat we onze agenda uitvoeren de komende jaren. Hierin zullen we de samenwerking met ondernemers en bewoners blijven vasthouden en versterken. Tegelijk met de binnenstad zien we de noodzaak om de centrumomgeving met De Veentjes en de Terborgseweg aan te pakken, dit in nauwe samenhang met de ontwikkeling van de binnenstad. Samen met de ondernemersvereniging IG&D gaan we aan de slag met de toekomst van de bedrijventerreinen.

We maken dit jaar een nieuwe mobiliteitsvisie, waarbij we nadrukkelijk aandacht hebben voor de bereikbaarheid per spoor en per fiets. Voor de fietsroutes geldt dat we zowel aandacht hebben voor het dagelijks verkeer als voor de recreatieve mogelijkheden. Op dit moment wordt er hard gewerkt om glasvezel op termijn mogelijk te maken in de hele gemeente. Dit in nauwe samenwerking met de Achterhoekse gemeenten.

De komende jaren gaan we via Laborijn invulling geven aan de opdracht dat mensen volwaardig deelnemen aan de maatschappij. Prioriteit is daarbij doorgeleiding naar werk met inzet van loonkostensubsidie voor diegenen die geen voltijds baan en inkomen kunnen realiseren.

Verbinding met andere opgaven

In onze aanpak binnen het thema economie, participatie en bereikbaarheid zijn we nadrukkelijk aan de slag als moderne overheid, die samen met maatschappelijke partners zowel de visievorming als de uitvoering ter hand neemt. We gaan er van uit dat we daardoor ook met andere financieringsvormen gaan werken, zoals het revolverend fonds voor duurzaamheid en cofinanciering in de uitvoering van projecten in de binnenstad. Tot slot noemen we de verbinding met het sociaal domein; meedoen in de samenleving bevorderen we door een goede bereikbaarheid van voorzieningen en door een ondernemersklimaat waarin ruimte is voor ontwikkeling en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Jeugd, zorg en welzijn, sport en cultuur

Onze visie

De decentralisaties zijn voor ons een kans om een draai te maken in het denken over ondersteuning. De basisgedachte achter de Doetinchemse keuze is dat we uitgaan van wat mensen kunnen, en niet van wat mensen niet kunnen. Ondersteuning is er dan ook op gericht om waar nodig onze inwoners te helpen hun leven zo in te richten dat ze zelfstandig kunnen leven.

Preventie krijgt een veel prominentere rol, net als het dichterbij brengen van de zorg- of ondersteuningsvraag. Niet langer gaan we uit van 'recht hebben op', maar van 'wat is er nodig'. Wij streven naar een goede gezondheidsbeleving, kwalitatief welzijn en een voldoende financiële basis voor onze inwoners. Dat begint al bij de jeugd: wij willen dat ieder kind gezond en veilig opgroeit en deelneemt aan het maatschappelijk leven. Bij opvoeden en opgroeien ligt de nadruk op talentontwikkeling en het actief participeren op school en in de samenleving. Maar ook ons armoedebeleid is in onze visie nadrukkelijk onderdeel van het streven naar meedoen voor iedereen. Mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt willen we actief laten meedoen in onze samenleving en hun zelfredzaamheid vergroten.

Met de transities in het sociaal domein zijn veel taken van het rijk naar de gemeente overgegaan. Wij beschouwen 2015 en 2016 daarbij als overgangsjaren, vooral gericht op continuïteit. De transformatie die we willen maken, betekent een grote cultuuromslag en die ligt voor ons. In die cultuuromslag gaan we op een andere manier kijken naar hulpverlening en zelfredzaamheid. Belangrijk is dat het gaat om een daadwerkelijk integrale benadering vanuit organisaties op het gebied van jeugd, zorg, welzijn en gezondheid, die gezamenlijk zorgen voor laagdrempelige collectieve voorzieningen, een goede afstemming van vraag en aanbod en een meer uitgebalanceerde uitvoering. Kleinschalig, nabij en persoonlijk zijn daarbij onze kernwoorden. Als we investeren in preventie, basisvoorzieningen en algemene voorzieningen, dan bevorderen we een verschuiving van zwaardere naar lichtere vormen van ondersteuning en zorg. In onze visie ligt hier ook een nadrukkelijke link met het wijkgericht werken en organisaties in de cultuur, sport en recreatie. Zij vormen een cruciaal onderdeel van het sociaal netwerk in de wijken en dragen bij aan het meedoen voor iedereen. Daarnaast zijn voorzieningen op het gebied van cultuur en sport belangrijk voor de aantrekkelijkheid van de gemeente Doetinchem omdat ze een entree vormen voor iedereen van binnen en buiten

Doetinchem. Sport is voor ons een belangrijk middel om de gezondheid en participatie van onze inwoners te bevorderen en economische vitaliteit te ondersteunen. Vandaar dat we de hoge sportdeelname die we in onze gemeente hebben, graag willen bestendigen. Voor cultuur concentreren we ons op een brede integrale cultuureducatie voor leerlingen t/m 14 jaar, die we gedurende twee jaar binnenschools oppakken. Daarnaast is een intensieve samenwerking van de drie Doetinchemse culturele instellingen (schouwburg, muziekschool en Gruitpoort) cruciaal, evenals een verdere afstemming op regionaal niveau van de culturele basisinfrastructuur met inbegrip van het bibliotheekwerk. Aan evenementen hechten wij grote waarde, waarbij we als gemeente een faciliterende of stimulerende rol kunnen hebben, bijvoorbeeld waar het gaat om initiatieven die de belevingswaarde van de binnenstad, dorpen en wijken vergroten.

Wat hebben we al bereikt

De inzet van betrokken medewerkers op de werkvloer zorgde ervoor dat, terwijl taken van het rijk naar gemeenten gingen, de ondersteuning voor onze inwoners gewoon doorging. Dat geldt voor de huishoudelijke ondersteuning, de verslavingszorg, de geestelijke gezondheidszorg en diverse soorten opvang. De gewenste uitbreiding van het aantal opvangplekken hebben wij gerealiseerd. Ook trokken de buurtcoaches de wijk in en landde de jeugdhulp in de organisatie van het Buurtplein. Het Meedoenarrangement is een groot succes; de doelgroep maakt volop gebruik van de mogelijkheden waardoor zij actiever meedoen en ook vanuit de aanbieders wordt met veel enthousiasme bijgedragen. Ondertussen kwamen in het sociale domein nieuwe initiatieven tot bloei zoals de Stadskamer, de Mantelzorgcarroussel en de Belevingswoning. Op bestuurlijk niveau zetten we de regionale transformatietafel zorg en welzijn op, waarin we met belangrijke spelers de dilemma's en uitdagingen voor de toekomst op de agenda zetten. De aandacht voor gezond leven en bewegen kreeg impulsen met de uitbreiding van de buurtsportcoaches, de leefstijlprogramma's voor specifieke doelgroepen als chronisch zieken en mensen met obesitas en de intensivering van de participatie van ouderen in sport. In toekomstige ontwikkelingen hebben we met de oprichting van de Doetinchemse sportraad een waardevolle gesprekspartner gekregen. Cultuureducatie en -participatie worden met diverse projecten voor jongeren en ouderen bevorderd, hierin gesteund door provinciale en landelijke fondsen. Het bibliotheekwerk richt zich hoe langer hoe meer op werkzaamheden binnen het sociaal domein waardoor in het Brewinc een breed aanbod aan participerende activiteiten wordt aangeboden. De meeste activiteiten richten zich op bestijding van laaggeletterdheid en de daarmee samenhangende vaardigheden, zoals in het onlangs geopende Formulierencafé.

Belangrijke ontwikkelingen

De ontwikkelingen in het sociaal domein laten zien dat we verder moeten innoveren. Dat doen we gericht op kwaliteit maar ook op andere financieringsvormen. Zo hebben we in de jeugdzorg behoefte aan andersoortige zorgtrajecten waardoor onze wijze van inkoop zal moeten veranderen. In de zorg zien we dat de bezuinigingen op de budgetten voor huishoudelijke hulp en een vermindering van woonzorg- en verpleeghuisplaatsen leiden tot onwenselijke situaties voor mensen die deze ondersteuning nodig hebben. Dit terwijl het langer thuis wonen juist een belangrijk onderdeel is van onze visie en we daar op veel terreinen, zoals de valpreventie, op inzetten. De eigen bijdrage die we vragen voor een Wmo maatwerkvoorziening, blijkt in de praktijk soms tot problematische financiële situaties en rechtsongelijkheid te leiden. Zo is er bij een woningaanpassing voor kinderen via de Wlz geen eigen bijdrage, maar bij dezelfde voorziening via de Wmo wel. Ook ontvangen we signalen dat inwoners van ondersteuning afzien vanwege de hoogte van de eigen bijdrage. Het ministerie van VWS, de vakbonden en de VNG, hebben in december 2015 afspraken gemaakt over een toekomstvaste langdurige zorg en ondersteuning. In dat kader is besloten het budget voor de HHT structureel te maken. Hierdoor komt ook voor Doetinchem budget beschikbaar, waarvan de hoogte momenteel nog niet bekend is. Als laatste, maar zeker niet onbelangrijke ontwikkeling noemen we de hogere toestroom van vluchtelingen naar ons land, die zal leiden tot een verhoogd aantal vergunninghouders. Deze mensen moeten een plekje in onze samenleving kunnen vinden en hebben huisvesting nodig.

Opgaven voor de periode 2016-2017

De hoofdpoging voor de komende jaren is het bewerkstelligen van de transformatie in het sociaal domein, nu de overgang van taken een feit is. Die transformatie is gericht op een meer uitgebalanceerde uitvoering waarin meer wordt gedaan aan preventie en minder zwaardere hulp nodig is en waarin vraag en aanbod beter zijn afgestemd. Juist de inzet en investering in preventie, basisvoorzieningen en overige algemene voorzieningen bevordert het realiseren van een verschuiving van zwaardere naar lichtere hulp of ondersteuning. We gaan daartoe werk maken van de samenwerking van Zorgplein en Buurtplein. Ook nemen we deel aan een landelijk experiment voor een regelarme bijstand en toegankelijkheid. Armoedebestrijding is voor ons college een belangrijke opgave; in 2017 komen we daartoe met een nieuwe beleidsnota. De invulling van de taakstelling voor 2018 en verder, waartoe de raad heeft besloten, krijgt hierin zijn beslag. Voor 2017 realiseren we de bezuiniging door de rijksvergoeding voor de uitvoeringskosten van de zorg toe te voegen aan de algemene middelen. De taken worden uitgevoerd binnen de beschikbare formatie van het Zorgplein. In het domein van de jeugd ligt de nadruk daarbij op innovatie en op het verbeteren van de taakverdeling tussen onderwijs, jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg. Een integrale benadering van onze taken op het terrein van jeugd en onderwijs is daarbij onze hoofdpoging. Doel is niet alleen overlap in het aanbod te voorkomen, maar vooral het voorkomen van uitval van kinderen. Voor een specifieke doelgroep zullen we bekijken hoe we de overgang van jeugdzorg naar beschermd wonen het beste faciliteren.

In de zorg is het langer thuis kunnen blijven en zelfstandigheid een belangrijke opgave; wij willen hier breder op inzetten, omdat we van mening zijn dat dit op termijn leidt tot grotere tevredenheid en lagere vervolgkosten. Het zal duidelijk zijn dat preventie in dit kader een substantieel aandachtsgebied vormt. Concrete voorstellen doen wij bij de begroting 2017. Het college heeft voorts onverminderde aandacht voor mantelzorgers en vrijwilligers. Voor de eigen bijdrage bij Wmo maatwerkvoorzieningen wil het college een voorstel maken waarbij we de huidige methodiek van het CAK vervangen door twee maatregelen, namelijk het verminderen van de steilheid waarmee de eigen bijdrage oploopt en het maximaliseren van de eigen bijdrage. Voorstellen voor nieuwe maatregelen zullen wij doen bij de begroting. Bijzondere aandacht gaat uit naar de huisvesting van vergunninghouders. De gemeente Doetinchem is verantwoordelijk voor een goede huisvesting en zoekt in nauwe samenwerking met de woningcorporaties naar passende woonruimte. Het bestuur zet ook in op integratie door middel van onderwijs, werk en maatschappelijke begeleiding.

Ook in het onderwijs, sport en cultuur zijn we volop aan het innoveren. In de komende periode leidt dit tot een intensieve samenwerking van de culturele instellingen, de oprichting van een sportbedrijf, het toewerken naar een financieel gezonde topsporthal en de oplevering van het IKC Noord en MFA Gaanderen. In de nieuwe sportvisie die we in 2016 maken, nemen we de plannen voor de stimulering van de breedtesport in de komende jaren op.

Verbinding met andere opgaven

De ontwikkelingen die we hiervoor schetsten leiden tot een geheel andere werkwijze en daarmee samenhangend, andere vormen van organisatie en financiering. Voorlopers in de laagdrempelige opvang, zoals de Stadskamer, zullen een voorbeeld zijn voor andere innovatieve samenwerkingsverbanden. Wij voorzien in de toekomst meer gezamenlijke ('ontschot') begrotingen. Met het domein volkshuisvesting ontstaat een nauwe band, we willen mensen immers langer thuis laten wonen door preventief te werken en laagdrempelige steun en zorg in de wijk te leveren. Daardoor krijgen we te maken met vraagstukken op het gebied van wonen, zoals het levensbestendig maken van de woonvoorraad, de behoefte aan betaalbare woningen voor jongeren, de uitstroom uit beschermd wonen, huisvesting van statushouders, maar ook moeilijke doelgroepen zoals de 'lastige huurders'. Voor de beleidsvelden sport, cultuur en evenementen zijn er niet alleen verbanden binnen het sociale domein (gezondheid en participatie), maar ook met een vitale lokale en regionale economie. In de visie op onze binnenstad komt dat ook nadrukkelijk naar voren.

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Onze visie

De kwaliteit en de beleving van de woonomgeving is in onze visie van groot belang voor het welzijn van onze inwoners. De ligging en de historie van Doetinchem zijn daarvoor bepalend. Doetinchem heeft de functie van centrumstad voor de Achterhoek en heeft in die zin de verantwoordelijkheid om de voorzieningen op peil te houden voor een groot verzorgingsgebied. Goede verbindingen met de buurgemeenten zijn noodzakelijk om iedereen optimaal te laten profiteren en een evenwichtig aanbod in een groter gebied in stand te houden.

De aantrekkelijkheid van Doetinchem wordt mede bepaald door de ligging in het karakteristieke landschap van de Achterhoek waarin groen en water een mooie afwisseling vormen. Ook zijn er vele cultuurhistorische parels in onze stad en omgeving, die het verdienen om meer aandacht te krijgen. Dat verhoogt de herkenbaarheid van stad en omgeving voor onze eigen inwoners, maar draagt ook bij aan een aantrekkelijk beeld voor toeristen en recreanten. Het versterken van de waarden van groen, water en cultuurhistorie is daarom een belangrijk onderdeel van onze visie.

Door de ontwikkelingen in onze bevolkingssamenstelling en in het economische en maatschappelijk leven verschuift de aandacht van kwantiteit naar kwaliteit. Het feit dat de economische crisis, en daarmee gepaard gaande stagnatie op de woningmarkt, zijn dieptepunt overwonnen heeft, is voor ons een belangrijke positieve impuls. Het gaat er om dat we in harmonie doorontwikkelen op basis van bestaande kwaliteiten, veel meer dan voorheen met relatief kleine en gedoseerde aanpassingen. We werken daarmee aan een duurzame, vitale en gezonde gemeente, zowel voor de woningvoorraad als voor de woonomgeving.

Wat hebben we al bereikt

Zowel in de bebouwde omgeving als in het groen zijn de afgelopen jaren veel ontwikkelingen tot bloei gekomen. Veelal samen met of op initiatief van bewoners, zoals de groenprojecten in de Zumppe, de Wehlse Broeklanden en meer recent het Gescoterrein, De Tuut en Doetebol. In de woningbouw zijn beeldbepalende projecten opgeleverd of in een vergevorderd stadium, zoals de eerste fase van Iseldoks en Wijnbergen. Met de aanpassingen aan de Nieuwstad zetten we een belangrijke stap in het versterken van de beleving van de historische begrenzing van Doetinchem ('eidentiteit'), terwijl de flaneersteiger een eerste stap is in de gewenste beleving van de Oude IJssel.

Met de herijking van de woningbouwstrategie hebben we er voor gezorgd dat onze strategie weer past bij de economische en andere ontwikkelingen. Dat deed financieel weliswaar pijn maar is van groot belang voor een gezonde gemeente. Zo zijn we er ook in geslaagd om pijnpunten in lopende projecten op te lossen; de afspraken met Sité over het Saronix-terrein en het Lookwartier zijn daar een uitstekend voorbeeld van. Met de regiogemeenten hebben we belangrijke stappen gezet door gezamenlijk een regionale woonvisie te ontwikkelen.

Belangrijke ontwikkelingen

We zien dat de ontwikkelingen in het sociale domein leiden tot woonvragen waarvoor we in ons beleid voor de komende jaren een oplossing moeten vinden. Ook verandert de landelijke wetgeving, namelijk de omgevingswet, hetgeen ook van Doetinchem aanpassingen vergt.

Opgaven voor de periode 2016-2017

In de komende jaren zien we vooral kwalitatieve opgaven in onze openbare ruimte. In veelal kleinschalige projecten zijn het de waarden van groen, water en cultuurhistorie die we met name willen versterken. De uitwerking op het gebied van cultuurhistorie krijgt zijn beslag in de toekomstagenda cultuurhistorie, waarvoor de raad extra middelen heeft vrijgemaakt. We pakken door met het herstel van de historische begrenzing van het stadscentrum en verhogen daarmee de aantrekkelijkheid en beleving. In de centrumomgeving trekken we samen met de provincie op in de pilot stedelijke herverkaveling voor de Veentjes en omgeving van de voormalige bibliotheek. Doel daarvan is om samen met vastgoedeigenaren een kwaliteitsverbetering tot stand te brengen die mede bijdraagt aan een sterke binnenstad.

Ook is het vergroenen van de binnenstad een belangrijke opgave, die we oppakken in het aanvalsplan binnenstad. In de groenopgaven zien we dat we veel enthousiasme en energie genereren bij bewoners en we geven hen daarom graag een prominente rol in deze projecten. Water heeft ook een belangrijke link met het verbeteren van het klimaat; daarom willen we als gemeente ruimte maken voor het water en bewoners stimuleren om dit zelf ook op te pakken in hun eigen tuinen en woonomgeving. Ook maken we een inrichtingsplan voor het gebied Oude IJssel en binnenstad; hier zien we grote kansen om de natuur- en waterbeleving te verhogen en de aantrekkelijkheid van onze binnenstad te versterken. Vanuit de regionale woonvisie maken we een vertaalslag in een lokale woonagenda. Daarin zullen we ingaan op dilemma's en thema's die we op ons pad treffen, zoals de balans tussen duurzame en betaalbare woningen, de kwaliteit en betaalbaarheid van onze woningvoorraad, het huisvesten van bijzondere doelgroepen, de ontwikkeling van de onderkant van de woningmarkt en de afspraken die we maken met de woningcorporatie.

Verbinding met andere opgaven

Kwaliteit van leven en woongenot zijn nauw met elkaar verbonden. Volkshuisvesting en het domein van zorg en welzijn hebben dan ook een belangrijke verbinding met elkaar, met name in de ontwikkeling van huisvesting van ouderen, statushouders, lastige huurders en mensen die uitstromen uit begeleid wonen. Ook is er verbinding met het thema duurzaamheid als het gaat om het verduurzamen van onze woningvoorraad en het creëren van een duurzame, gezonde en klimaatbestendige, woonomgeving. Als het gaat om het versterken van de groene en blauwe waarden (natuur en water) is er een verbinding met de opgave voor de binnenstad. Ook raakt dit thema nauw aan de cultuurverandering van onze eigen gemeentelijke organisatie. Immers, veel bewonersinitiatieven vinden plaats in de directe woonomgeving.

Financiën

Onze visie

Een gezonde gemeente dient ook financieel de zaken op orde te hebben. Solide, degelijk en overzichtelijk. Een financieel gezonde gemeente betekent een sluitende begroting en voldoende weerstandscapaciteit. Net als elders in het land staan ook bij de gemeente Doetinchem de financiën onder druk. We vinden het van groot belang dat we onze schaarse middelen daar inzetten, waar we kunnen inspelen op maatschappelijke vragen. Daarbij hebben wij speciaal aandacht voor onze ondersteunende en faciliterende rol bij de initiatieven van anderen (overheidsparticipatie).

Wat hebben we al bereikt

Met de kerntakendiscussie in de raad hebben we de rol van de gemeente op de beleidsthema's bepaald. De financiële sturingsinformatie aan de raad is sterk verbeterd in de belangrijke financiële jaardocumenten (begroting, meerjarenperspectief grondexploitatie en jaarrekening) waarmee we een basis leggen voor een goede politieke discussie en besluitvorming. Onze strategische sturing in de woningbouwportefeuille, waarin we faseren, herprogrammeren en saneren, werpt zijn vruchten af. Door de forse afname van de boekwaarde, een lager risicoprofiel, het sneller op orde brengen van de reserves en de toegenomen verkoop van kavels, zien we dat onze grondexploitatie er stukken beter uitziet dan enkele jaren geleden. Een belangrijk resultaat dat bijdraagt aan een financieel gezonde gemeente.

Belangrijke ontwikkelingen

Het rijk heeft de regels van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) aangepast, waardoor gemeenten meer eenduidigheid gaan creëren in de opzet van de begroting. Ook zal de veranderende wetgeving inzake de vennootschapsbelasting extra inzet van ons vergen. Een andere ontwikkeling is de discussie over het weerstandsvermogen en de risicobeheersing. Traditioneel werd de norm van 10% gehanteerd voor de algemene reserve. Zowel bestuurlijk als ambtelijk is er behoefte aan een gedegen discussie over dit thema.

Opgaven voor de periode 2016-2017

In de komende jaren zullen we de opgaven uit de kerntakendiscussie verder uitvoeren. In het bijzonder noemen we hier de opgaven om te bezuinigen op een aantal domeinen, zoals wegen, groen, organisatiekosten, het financieringsbeleid en het subsidiebeleid. De hondenbelasting maken we kostendekkend, hetgeen een tariefsverlaging voor hondenbezitters betekent. We ontwikkelen ons risicomanagement verder door, gericht op de kwantificering van risico's. De aanpak van het risicomanagement en de analyse van het benodigde weerstandsvermogen leggen we voor aan de raad.

In de ontwikkelingen die we als bestuur en organisatie maken naar een moderne overheid zien we ook de noodzaak om andere financieringsvormen te verkennen en in te voeren. Het gezamenlijk begroten door uitvoeringsorganisaties is daarvan een belangrijk voorbeeld. Wij gaan er van uit dat we in dit opzicht een toename zullen zien in de komende jaren en wij willen dat ook aanmoedigen en ondersteunen. Voor de toekomst van de binnenstad, maar ook voor andere thema's, zien we cofinanciering als een voorwaarde daar waar het gaat om gezamenlijke projecten van ondernemers en overheid. Voor het thema duurzaamheid zien we kansen door het instellen van een revolverend fonds, waarmee we op een slimme manier de gewenste ontwikkeling naar een duurzame samenleving kunnen versnellen en ondersteunen. In brede zin vinden we het belangrijk om middelen vrij te maken om initiatieven van bewoners te kunnen ondersteunen. Wat Doetinchemmer olie of een klein zetje in de rug, of het nu om denkkracht of om middelen gaat, kan vaak het verschil maken.

De organisatieontwikkeling die we in gang hebben gezet, heeft naast organisatorische, ook financiële kanten. Met de verzelfstandiging van buha en de inrichting van een kernorganisatie ontstaat een nieuwe relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer, zowel inhoudelijk als financieel. Een van de vraagstukken die we met de raad bij de kop zullen pakken is de ontwikkeling van een toekomstbestendig parkeerbedrijf.

Verbinding met andere opgaven

Financiën zijn een voorwaarde voor alle activiteiten in de gemeentelijke domeinen. Een zorgvuldig afgestemd financieel en inhoudelijk beleid is cruciaal voor een goed functionerende gemeente die meerwaarde creëert op belangrijke maatschappelijke terreinen. Dat we daarbij functioneren als een moderne, flexibele overheid, die zaken niet solistisch maar samen met bewoners en ondernemers oppakt, mag duidelijk zijn. Met opgaven op het terrein van de cultuuromslag in de zorg, economische vitaliteit en participatie, de ontwikkeling van een duurzame samenleving en een gezonde organisatie, willen wij de komende jaren met energie en enthousiasme aan de slag.

2. Financiële positie gemeente Doetinchem

In het vorige hoofdstuk is de geactualiseerde visie van het college verwoord. Uiteraard is deze actualisatie een bestendige voortzetting van de lopende begroting die gebaseerd was op het collegeakkoord. Dat geldt ook voor de financiële uitgangspunten in deze voorjaarsnota.

Bij het financieel meerjarenperspectief wordt eerst de verbinding gelegd tussen deze voorjaarsnota en de andere p&c-documenten. Daarna wordt ingegaan op het weerstandsvermogen en de schuldsituatie van de gemeente Doetinchem.

Geconcludeerd kan worden dat de financiële vertaling van de aangemelde ambities uit de geactualiseerde visie past binnen de hiervoor genoemde uitgangspunten van financieel beleid.

Ook na vertaling van de aanvragen is sprake van een meerjarig sluitend perspectief en voldoende weerstandscapaciteit om risico's af te dekken. Na een aanvankelijke daling komt de algemene reserve in 2020 boven het gewenste minimum van € 11 miljoen. Dit, afgezien van het verwachte positieve resultaat uit de jaarrekening 2015 dat aan de algemene reserve wordt toegevoegd.

Financiële uitgangspunten in de voorjaarsnota / begroting

In de gemeentebegroting van de afgelopen jaren hebben we als financiële uitgangspunten genomen:

1. Structureel sluitend financieel meerjarenperspectief in begroting.
2. Voldoende weerstandsvermogen.

Deze uitgangspunten hebben we in de voorjaarsnota aangevuld met de volgende spelregels:

3. Commitment aan (bezuinigings-) afspraken uit de begroting 2016.
4. Beleidskeuzes worden gemaakt op basis van vastgestelde bestuurlijke kaders.
5. Bij aanvragen geldt:
 - Bestaande budgetten af te melden?
 - Nieuwe aanvraag = "oud voor nieuw"
 - Binnen de eigen portefeuille.
 - Niet mogelijk? College / raad besluit over integrale dekking.

Financieel meerjarenperspectief van de voorjaarsnota

Voorjaarsnota in relatie tot andere p&c-documenten

Aan het begin van het jaar informeert het college de raad over de documenten van de p&c-cyclus in het komende jaar. Zie voor 2016 de raadsmededeling nr. 2016-7. Idealiter behandelt de raad een aantal documenten gelijktijdig: jaarstukken van het afgelopen jaar, Meerjaren perspectief grondexploitatie (MPG) van het lopende jaar, financiële monitor van het lopende jaar en voorjaarsnota voor de komende jaren. In de raadsmededeling heeft het college toegelicht waarom dat in 2016 niet mogelijk is. Zoals het overigens ook in de afgelopen jaren knelpunten gaf. Dit jaar worden het MPG 2016 en de voorjaarsnota gelijktijdig behandeld in juni. De jaarstukken 2015 in juli en de financiële monitor in september. Dat heeft tot gevolg dat de cijfers uit de jaarstukken 2015 en de financiële monitor 2016 niet kunnen worden verwerkt in het financieel meerjarenperspectief van de voorjaarsnota 2016. Bij de raadsbehandeling van de voorjaarsnota 2016 kan de wethouder financiën wel mondelinge toelichting geven over de resultaten van de jaarstukken en de financiële monitor die op dat moment bekend zijn.

Startpositie voorjaarsnota 2016

De startpositie van de voorjaarsnota 2016 is gebaseerd op de begroting 2016, na verwerking van de september- en decembercirculaire 2015 voor de Algemene uitkering.

Meerjarenperspectief Doetinchem (bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020
Structureel resultaat begroting	1.665	668	1.662	2.621	2.351
Totaal resultaat begroting t.g.v./t.l.v. alg. reserve	-4.270	-1.117	-338	621	2.351

Meerjarenprognose algemene reserve bedrijfsvoering						
Prognose algemene reserve (bedragen x € 1.000)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totaal algemene reserve per eind van het jaar	17.889	14.190	12.556	12.645	13.696	16.512

De aanmeldingen in één financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de aanmeldingen opgenomen die in hoofdstuk 3 worden beschreven. De nummers in het overzicht corresponderen met de nummers van de aanmeldingen.

Blok I. Nieuwe ontwikkelingen en beleid voorjaarsnota 2016						
Financieel meerjarenperspectief 2016-2020						
1. Nieuwe ontwikkelingen en beleid voorjaarsnota 2016 + voortgang ombuigingen (bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	
structurele ontwikkelingen:						
Modern bestuur						
1. Doetinchemmer olie		-50				
2. Webcare		-10				
3. Verlagen bijdrage VNOG door herziening verdeelmodel		56	56	56	56	
4. indexering gemeenschappelijke regelingen hoger dan % gD		-50	-50			
Economie, participatie en bereikbaarheid						
10. Duurzaamheid	-150	-75	-75			
11. Efficiencytaakstelling Laborijn		100	100	100		
Jeugd, zorg en welzijn, sport en cultuur						
13. Regionaal mediacentrum		PM				
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting						
14. Beheer en onderhoud nieuwe projecten		-29	-18			
15. BTW voordeel GRP	125					
Financiën						
16. Hondenbelasting kostendekkend		-255				
Totaal structurele ontwikkelingen	-25	-313	13	156	56	
incidentele ontwikkelingen:						
Modern bestuur						
5. Outputfinanciering Omgevingsdienst Achterhoek		-150				
6. Niet realiseren taakstelling Vastgoedfonds aan algemene reserve		-610				
7. Invoeren Individueel Keuzebudget (IKB) per 1-1-2017		-800				
8. Vertraging Buha 3.0 in 2017 ipv 2016		-165				
9. Loonsom		-600	-520			
Economie, participatie en bereikbaarheid						
10. Duurzaamheid	-50	-100				
Jeugd, zorg en welzijn, sport en cultuur						
12. Formatie gemeentelijke taken vluchtelingen	-80	-80				
Financiën						
17. Vennootschapsbelasting	-50	-50				
Totaal incidentele ontwikkelingen	-180	-2.555	-520	0	0	

Voorjaarsnota 2016 na de aanmeldingen

Het Financieel meerjarenperspectief na verwerking van de aanmeldingen in deze voorjaarsnota ziet er als volgt uit.

Meerjarenperspectief Doetinchem (bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020
Structureel resultaat begroting	1.640	330	1.337	2.452	2.238
Totaal resultaat begroting t.g.v./t.l.v. algemene reserve	-4.475	-4.010	-1.183	452	2.238

Meerjarenprognose algemene reserve bedrijfsvoering						
Prognose algemene reserve (bedragen x € 1.000)	2015 *)	2016	2017	2018	2019	2020
Totaal algemene reserve per eind van het jaar	17.889	13.985	9.451	8.589	9.333	11.888

*) In dit saldo is het rekeningresultaat 2015 nog niet verwerkt.

Voldoende weerstandsvermogen?

In de afgelopen jaren is telkens de vraag gesteld wat voldoende weerstandsvermogen is. We hanteren nu nog als beleidsuitgangspunt: een algemene reserve met een saldo van minimaal € 11 miljoen. Dat is circa 10% van het relevante begrotingstotaal (exclusief grondexploitatie, legesplichtige activiteiten met eigen egalisatievoorzieningen en het deel van het sociaal domein dat wordt bekostigd door de integratie-uitkering van het rijk).

In de afgelopen begrotingen is uitgelegd dat het niet langer zinvol is om in zijn algemeenheid de 10% norm voor de algemene reserve te hanteren. Ook de accountant heeft in toelichtende sessies met de raad benadrukt dat het vanuit risicomanagement veel relevanter is om de totale weerstandscapaciteit te beoordelen in relatie tot de risico's die de gemeente loopt. De weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele potjes zoals de algemene reserve, reserves grondexploitatie, sociaal domein, etc.. Maar ook uit structurele ruimte zoals de risicobuffer sociaal domein, post onvoorzien, onbenutte belastingcapaciteit.

Om die reden heeft het college opdracht gegeven tot doorontwikkeling van het risicomanagement, gericht op verdere kwantificering van de risico's. Op grote risicogebieden zoals de grondexploitatie, het sociaal domein en de garanties en geldleningen hanteren we al rekenmethodes voor het kwantificeren van risico's en bepalen van de nodige weerstandscapaciteit. We onderzoeken welke andere beleidsterreinen ook in aanmerking komen voor verdere kwantificering. We maken een totaalanalyse van de risico's en de benodigde weerstandscapaciteit voor onze gemeente. Daarbij worden onze maatregelen betrokken om de risico's te beheersen.

Deze aanpak van risicomanagement en de analyses van risico's en weerstandsvermogen leggen we voor aan de raad. De input van de raad nemen we mee in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting 2017.

Bij het gesprek met de raad over risicomanagement en weerstandsvermogen betrekken we ook onze schuldpositie. We beschouwen onze schuldpositie als één van de indicatoren voor risicomanagement.

Schuldpositie gemeente Doetinchem en solvabiliteit

Bij het vaststellen van de begroting 2016 in november 2015, heeft de raad een motie aangenomen over de schuldpositie van de gemeente Doetinchem. Hiermee heeft het college de opdracht gekregen om:

- Onderzoek uit te voeren naar de mogelijkheden om de schuldpositie op (middel)lange termijn terug te kunnen brengen;
- Middels het onderzoek inzichtelijk te maken welke beleidskeuzes voorliggen en gemaakt moeten/kunnen worden om de schuldpositie aan te pakken;

- De uitkomsten van het onderzoek uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2016 terug te laten komen.

Op 14 januari 2016 is een informatieve bijeenkomst gehouden voor de gemeenteraad waarin we hebben geschetst hoe onze schuldpositie is ontstaan en in hoeverre we kunnen sturen op onze schuld. Ook is de vraag gesteld of en in hoeverre het noodzakelijk is om onze schuldpositie aan te pakken. De input van de raadsleden die avond, wordt meegenomen in de opdracht doorontwikkeling risicomanagement.

Vooruitlopend op de verdere uitwerking van de opdracht, schetsen we nu de gevolgen van de voorstellen in deze Voorjaarsnota voor onze schuldpositie:

Duurzaamheidsleningen leiden tot hogere schuld

Om duurzaamheidsleningen aan derden te verstrekken moeten we zelf geld lenen. Naar verwachting loopt dit op tot circa € 8 miljoen. Onze schuld wordt groter, wat leidt tot verslechtering van onze schuldpositie. Uitgedrukt in het solvabiliteitspercentage (het eigen vermogen afgezet tegen het totale vermogen) verminderd dit met circa 0,4%.

Aanmeldingen leiden tot lager saldo van het financieel meerjarenperspectief

De meldingen in deze Voorjaarsnota beïnvloeden het saldo van ons financieel meerjarenperspectief nadelig. Daardoor neemt de algemene reserve af van € 18 miljoen ultimo 2015 naar € 8,6 miljoen in 2018. Ook dat heeft gevolgen voor onze solvabiliteit.

De duurzaamheidsleningen én de ontwikkeling van de algemene reserve leiden tot een solvabiliteit van circa 13% in 2018 (o.b.v. de begroting 2016). In de begroting 2016 werd nog uitgegaan van een solvabiliteit van circa 16%. De provincie Gelderland acht een solvabiliteit lager dan 20% risicovol, tussen 20% en 50% voldoende en boven 50% minst risicovol.

Overigens beïnvloeden diverse factoren de berekening van deze kengetallen. Bijvoorbeeld de rekeningresultaten 2015 en de reservering herziening woningbouwstrategie. Het is daardoor lastig om nu al een goede prognose voor de langere termijn te maken.

3. Aanmeldingen van ontwikkelingen

In dit hoofdstuk leest u de aanmeldingen die voortkomen uit onze visie of actuele maatschappelijke ontwikkelingen. De aanmeldingen zijn vertaald in het financieel meerjarenperspectief bij deze voorjaarsnota.

Vershillende aanmeldingen worden al gedaan vanaf 2016 in plaats vanaf 2017. Voor aanmeldingen in 2016 ligt voor de hand om deze op te nemen in de financiële monitor 2016. Toch nemen we deze op in de voorjaarsnota 2016. Dit doen we om de raad één samenhangend voorstel over een onderwerp voor te leggen, met financiële consequenties over meerdere jaren. De raad besluit erover in de voorjaarsnota 2016. De aanmelding wordt vermeld en financieel vertaald in de financiële monitor 2016, onder verwijzing naar het raadsbesluit in deze voorjaarsnota.

Modern bestuur

1. 'Doetinchemmer olie' structureel in 2017 € 50.000

We willen ons meer dan ooit openstellen voor initiatieven vanuit de samenleving. Soms is een extra duwtje in de rug voor de initiatiefnemers van belang. Dit budget 'Doetinchemmer olie' wordt benut voor bewonersinitiatieven in de breedste zin van het woord. Het kent een maximale uitkering van 15.000 per project. Het kan ook worden ingezet voor (aanvullende) beheer- en onderhoudsgelden van bewonersinitiatieven.

2. Webcare structureel in 2017 € 10.000

Social media ontwikkelen zich snel als een apart en aan belang winnend communicatiekanaal. Het is snel, laagdrempelig en gratis. En social media worden steeds meer gebruikt om vragen te stellen. Met het webcaresysteem worden specifieke vragen direct doorspeeld naar de betreffende back-office. Het webcaresysteem helpt in rustige tijden, maar is bij calamiteiten en crisissituaties een onmisbaar hulpmiddel. Om dat wel mogelijk te maken hebben we een goed webcaresysteem en getrainde medewerkers nodig. Daarmee krijgen we een veel beter en actueel beeld van wat er in de Doetinchemse samenleving speelt.

3. Verlaging bijdrage VNOG door herziening verdeelsleutel structureel in 2017 € 56.000; in 2018 € 56.000; in 2019 € 56.000; in 2020 € 56.000; totaal structureel vanaf 2020 € 224.000

Op 31 maart 2016 heeft het algemeen bestuur van de VNOG besloten over een nieuwe verdeelsystematiek voor de deelnemende gemeenten, op basis van het cluster gemeentefonds. Daarbij wordt een overgangsregeling van 4 jaren gehanteerd. Dit betekent een afbouw van de bijdrage gemeente Doetinchem in 2017 tot en met 2020 met € 56.000 per jaar; structureel vanaf 2020 € 224.000.

4. Indexering gemeenschappelijke regelingen (GGD, VNOG, etc.) structureel in 2017 € 50.000 en in 2018 € 50.000 = totaal vanaf 2018 € 100.000

Vooralsnog lukt het de bestuurlijke vertegenwoordigers van de Achterhoekse gemeenten niet om in het AB en DB van de GR's op één lijn te komen over de indexering. Zolang deze problematiek speelt kost het de gemeente Doetinchem jaarlijks circa € 50.000 structureel cumulatief. In de hoop en verwachting dat het de bestuurders lukt om de komende twee jaar alsnog tot een gezamenlijk beleid voor de indexering van de GR's te komen beperken we de aanmelding tot 2017 en 2018.

5. Outputfinanciering Omgevingsdienst Achterhoek incidenteel in 2017 € 150.000

De Omgevingsdienst Achterhoek (Oda) stapt vanaf 2017 over op een systeem van outputfinanciering. In de begroting 2017 gaan de partners dus betalen voor de producten die afgenomen worden. Deze werkwijze en berekening leidt voor Doetinchem tot een hogere bijdrage van € 150.000. Dit komt grotendeels doordat het kwaliteitsniveau door de komst van de wet Vergunningverlening en Toezicht en handhaving (wet VTH) nader is bepaald. Gezien

alle ontwikkelingen in dit werkveld zullen we nauwkeurig monitoren en doen we vooralsnog een incidentele aanmelding.

6. Niet realiseren taakstelling vastgoedfonds incidenteel in 2016 € 610.000

Het Vastgoedfonds kampt met lastig verkoopbare panden van de voormalige bibliotheek en het voormalige schoolgebouw aan de Raadhuisstraat 26-28. De geraamde opbrengst wordt niet gerealiseerd en evenmin als de besparingstaakstelling voor het vastgoedfonds opgenomen in de algemene reserve. De panden lijken wel geschikt voor maatschappelijke initiatieven zoals het Openbaar Vervoer museum, de Kunsttuin en Vila Bedrijvigheid. Dit betekent een eenmalig nadeel voor de algemene reserve. Ter gedeeltelijke invulling van de taakstelling wordt in de jaarrekening 2015 voorgesteld om de bestemmingsreserve 'gemeentelijk vastgoed en verplichtingen t.a.v. culturele instellingen' op te heffen. Het saldo van €353.000 wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Het restant van de taakstelling voor het Vastgoedfonds wordt geannuleerd.

7. Individueel Keuzebudget (IKB) incidenteel in 2017 € 800.000

Volgens de nieuwe CAO heeft iedere medewerker met ingang van 1 januari 2017 recht op een individueel keuze budget (IKB). Het IKB wordt maandelijks gevuld met o.a. vakantie-uitkering. De medewerker heeft zelf de keuze wanneer de opgebouwde bedragen uitbetaald worden. Dat kan in de loop van het jaar, aan het eind van het jaar of maandelijks. Het nieuwe systeem leidt tot een vervroegde uitbetaling van een deel van het vakantiegeld. Daarvoor is geen budget gereserveerd in de gemeentebegroting. Het leidt tot een eenmalige overschrijding in 2017.

8. Vertraging Buha 3.0 Incidenteel in 2017 € 165.000

Bij het opnemen van de bezuinigingstaakstelling is er van uit gegaan dat de verzelfstandiging in 2016 zou plaatsvinden. Inmiddels is de geplande start verschoven naar 1 januari 2017. Consequentie hiervan is dat de invulling van de efficiencytaakstelling 2017 een jaar naar achteren verschuift. Dit leidt tot eenmalige nadeel in 2017 van €165.000. De afdeling Buha spant zich in om de taakstellingen in de volgende jaren alsnog tijdig te realiseren.

9. Loonsom incidenteel in 2017 € 600.000 en in 2018 € 520.000

In het kader van de loonsom is er sprake van een toename van het werkaanbod als gevolg van toename van taken en een wijziging van werkdruk op enkele plekken in de organisatie. Om nu de formatie structureel meerjarig op te plussen is te kort door de bocht. De komende jaren gaan wij bezig met de evaluatie van beleid en zijn we druk bezig met de organisatieontwikkeling. Aanvullend op de organisatieontwikkeling volgt er mogelijk nog een verschuiving van wettelijke taken hetgeen tevens op termijn effect kan en zal hebben op de organisatie en de benodigde ambtelijke capaciteit. Willen we echter de komende periode de dienstverlening continueren, op peil houden en ons houden aan wettelijke termijnen, dan zien wij ons genoodzaakt om tijdelijk de capaciteit uit te breiden.

In de Voorjaarsnota 2011 hebben we een totale taakstelling van circa € 3,2 miljoen op de loonsom (totaal ± € 28 miljoen) opgenomen. Deze ombuiging is geheel gerealiseerd, met uitzondering van een taakstelling van € 540.000. In de begroting 2016 is de realisatie van deze taakstelling gefaseerd voorzien in de jaren 2016 tot en met 2019.

Nieuwe inzichten

Sinds het verschijnen van de voorjaarsnota 2011 is de gemeentewereld aanzienlijk veranderd. Daardoor zijn de destijds gehanteerde uitgangspunten niet meer volledig te handhaven. In de afgelopen jaren is op alle mogelijke manieren geprobeerd om de diverse extra werkzaamheden binnen de bestaande formatie op te vangen.

DI

We worden geconfronteerd met een toename van het werkaanbod van 40% bij documentaire informatievoorziening (DI) en in iets mindere mate bij het telefonisch informatiecentrum (TIC). Sinds 2010 is het team DI, verantwoordelijk voor binnenkomende post en e-mail, geconfronteerd met een toenemend aantal registraties. Invoering van Het Nieuwe Werken

maakte dat de DI-werkzaamheden vooraan in het primaire proces kwamen, om de organisatie te ontlasten. De registratie door DI werd de start van een activiteit en zorgt tevens voor een digitale opbouw van het archief aan de voorkant van het proces. Daar waar dit in de papieren wereld nu leidt tot grote projecten om archieven over te dragen, is de overdacht naar een zgn. E-depot geborgd. Maar ook de ontwikkelingen in het sociaal domein hebben gezorgd voor een behoorlijke toename in de volume van het werk. De afgelopen jaren zijn er verschillende efficiency maatregelen doorgevoerd, maar die waren onvoldoende om de toename in werk te compenseren. De afgelopen jaren wordt er in toenemende mate personeel ingehuurd. Dit heeft geleid tot overschrijding op de loonsom van de afdeling services. Ook de ontwikkeling van de loonsombudgetten, zoals ondersteuning van het bestuur en de uitloopschalen, geeft geen mogelijkheid om dit structureel op te lossen. Reden om 3 fte aan te melden voor een periode van twee jaar. Uiteraard via een flexibele schil. Reden voor deze twee jaar hangen samen met de ontwikkelingen in de organisatie.

TIC

Ook binnen het TIC is de groei zoals hierboven geschetst vergelijkbaar. Ook hier zullen de ontwikkelingen van het werkaanbod de komende twee jaar in samenhang met de ontwikkelingen in de overige wettelijke taken moeten bezien. Derhalve wordt de formatie-uitbreiding niet structureel geclaimd, maar voor een afgebakende periode van twee jaar.

Bezwaar en beroep

In de hoek van bezwaar en beroep van onder andere van het Zorgplein worden we geconfronteerd met een hoge voorraad bezwaar en beroepsschriften. Deze stroom zal naar verwachting in de jaren 2017 en 2018 aanhouden. Dit is ook de periode die nodig zal zijn om de taakdecentralisaties goed te implementeren. Om te voorkomen dat we dat de dienstverlening niet binnen de kaders kunnen uitvoeren is het zaak dat we op dit onderdeel voldoende capaciteit hebben. Er wordt getracht in 2016 op dit onderdeel een inhaalslag te plegen, maar naar verwachting is een blijvend hoge inzet in de twee jaren daarna noodzakelijk.

Kwaliteit basisregistraties

Als laatste noemen we de basisregistraties. Met het door de gemeente geadopteerde Rijksbeleid "Eenmalige registratie, meervoudig gebruik" van gegevens van sub- en objecten wordt in de dienstverlening een stap voorwaarts gezet. Het invoeren van een samenhangend stelsel van basisregistraties is een belangrijke component. Een van die basisregistraties is de basisregistratie adressen en gebouwen, de BAG, die in 2009 is opgezet. Met de huidige formatie van 1 fte is er zowel een capaciteitsprobleem als een continuïteitsprobleem. Er wordt vanuit de rijksoverheid een opwaardering van de kwaliteit van gegevens gevraagd die door de huidige beheerder niet kan worden uitgevoerd naast de bestaande beheerwerkzaamheden. Ook is de achtervang op dit moment niet geregeld. In afwachting van de verdere ontwikkeling van het stelsel van basisregistraties wordt daarom een incidentele aanmelding gedaan voor 2017 om de capaciteit uit te breiden.

Samenvattend komen tot de volgende aanmelding voor de loonsom:

	2016	2017	2018	2019
3 fte DI		190.000	190.000	
3 fte TIC		210.000	210.000	
2 fte bezwaar en beroep		120.000	120.000	
Kwaliteit basisregistraties		80.000		
Totaal		600.000	520.000	

Economie, participatie en bereikbaarheid

10. Duurzaamheid, incidenteel in 2016 € 50.000, in 2017 € 100.000; Structureel in 2016 € 150.000, in 2017 € 75.000, in 2018 € 75.000; totaal structureel vanaf 2018 € 300.000

Het koersdocument Doetinchem Natuurlijk Duurzaam geeft de hoofdlijnen voor het duurzaamheidsbeleid, namelijk verbinden, energiebesparing en energieopwekking.

Verbinden structureel in 2016 € 150.000, in 2017 € 75.000, in 2018 € 75.000; totaal structureel vanaf 2018 € 300.000

Primair gaat het daarbij om het mogelijk maken van en het aansluiten bij initiatieven van anderen. Concreet is dat het bieden van een platform (digitaal en reëel) en het (mede) organiseren van bijeenkomsten en evenementen. Daarnaast is het van belang om enig projectgeld te kunnen inzetten als cofinanciering, bijvoorbeeld in het kader van landelijke of provinciale subsidietrajecten.

Capaciteit voor duurzaamheid incidenteel in 2016 € 50.000, in 2017 € 100.000

De hoge ambities en de vele activiteiten die daarmee verband houden, vragen een meer robuuste ambtelijke inzet voor Duurzaamheid. Veelal vinden we deze inzet via herschikking, alleen op strategisch beleidsniveau is deze niet beschikbaar.

Duurzaamheidsfonds P.M.

Om de duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken willen wij duurzaamheidsleningen verstrekken aan particulieren die investeren in energiebesparing en/of duurzame energie opwekking. Voor het verstrekken van de leningen gaan we met SVn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting) een revolverend fonds aan. Onze doelstelling is dat in 2030 3.600 Doetinchemse huishoudens een duurzame investering hebben gedaan.

11. Efficiencytaakstelling Laborijn structureel in 2017 € 100.000, in 2018 € 100.000, in 2019 € 100.000; totaal vanaf 2019 € 300.000

In de fusie opdracht voor Laborijn is een voordeel ingeschat van structureel € 1.000.000 voor organisatiekosten. Deze is als zodanig ook meegenomen in de implementatienota 2014 van de fusie en wordt ook meegenomen bij de inrichting van de Laborijn organisatie. Van dit voordeel valt globaal € 600.000 toe aan de gemeente Doetinchem. € 300.000 is verwerkt in de begroting 2016. De totale taakstelling kan niet in een keer gerealiseerd worden omdat de organisatie nog in transitie is (wordt dit jaar afgerond) en de afbouw van de overhead in Doetinchem moet worden gedekt. Vanaf 2017 kan deze in drie stappen wel gerealiseerd worden.

Jeugd, zorg en welzijn, sport en cultuur

12. Formatie gemeentelijke taken vluchtelingen incidenteel in 2016 € 80.000; in 2017 € 80.000

De toename van het aantal vluchtelingen in Nederland betekent een toename van taken voor de gemeente. Veel van die taken hebben te maken met opvang, huisvesting en integratie van vluchtelingen. Uitvoering van die taken vraagt extra ambtelijke inzet. De loonkosten, inclusief overhead, bedragen € 80.000 per jaar. Deze kosten worden thans al gemaakt.

13. Regionaal Mediacentrum structureel in 2017 PM

Landelijke ontwikkelingen op basis van overheidsbeleid wijzigen de komende periode het landschap van de nationale, regionale en lokale omroepen cq. nieuwsgaring. De Nederlandse Publieke Omroep (NPO) krijgt lokale mediahubs, regionale omroepen worden landsdeelomroepen (bijvoorbeeld Gelderland en Overijssel samen). Zowel beeld- als geluidsmateriaal is daardoor voor alle omroepen beschikbaar. Regionale multimediabedrijven gaan zich verbinden met onderwijsinstellingen. Zij gaan daarbij op zoek naar vaste afnemers in het publieke en semipublieke domein om extra inkomsten te genereren die het mogelijk

maken om hun publieke taak te vervullen. Het Regionaal Mediacentrum REGIO8 speelt op deze beleidsontwikkeling in. Zij manifesteren zich niet alleen als regionale zender die nieuws, actualiteiten en informatie over de Achterhoek Liemers brengt, maar ook als een productiebedrijf voor overheden, instellingen en bedrijven. Hiermee genereren ze extra inkomsten die het mogelijk moeten maken hun publieke taak als nieuwszender te garanderen. We ondersteunen de ontwikkeling van dit voor de Achterhoek en Liemers innovatief opererende mediabedrijf. En ook de ontwikkeling van het mediaonderwijs. Zo vergroten we de mogelijkheden voor op verschillende doelgroepen gerichte en geschikte content voor eigen publicaties. We ondersteunen REGIO8 door een productiecontract aan te gaan voor één jaar. Daarbij gelden twee voorwaarden:

- REGIO8 komt, in nauwe samenwerking met het Graafschap College, met een concreet plan en begroting.
- Andere West-Achterhoekse gemeenten doen mee en ondertekenen het productiecontract (gesprekken zijn gaande).

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

14. Beheer- en onderhoudskosten nieuwe projecten: structureel in 2017 € 29.000; In 2018 € 18.000 = totaal vanaf 2018 € 47.000

In onze nieuwe systematiek worden projectvoorstellen van meet af aan voorzien van berekeningen van de kosten voor beheer- en onderhoud. Bij de besluitvorming over het projectkrediet neemt de raad voortaan meteen een besluit over de dekking van de beheer- en onderhoudskosten. Voor een aantal projecten geldt dat bovenstaande werkwijze nog niet is gevolgd. Er zijn wel bestuurlijke besluiten genomen om de projecten te starten. Dit geldt voor projecten zoals:

Herinrichting Stationsomgeving in 2017 structureel € 10.000

Voor het stationsgebied bereiden we een nieuwe inrichting voor. Het Stationsplein wordt autoluw, zodat langzaam en snelverkeer gescheiden kunnen worden. Ook is een nieuwe verkeersontsluiting vanaf de Terborgseweg gepland over het perceel Terborgseweg 72.

Ripperbansveen Wehl, deelproject van woningbouwproject Wehl-Heideslag in 2017 structureel € 7.000

Voor dit deelproject van Wehl-Heideslag is er, gezien de onzekere marktsituatie, bewust voor gekozen om niet voor het gehele gebied één inrichtingsplan te realiseren, maar per behoefte kleine blokjes van goedkope koopwoningen te realiseren. Het opgevoerde bedrag betreft een nieuw ingericht deelgebied.

West-Indische buurt in 2017 structureel € 4.000

Dit project is net gestart (januari 2016). Samen met bewoners en Sité worden plannen ontwikkeld die zich richten op verbetering van de kwaliteit van de woningen, de openbare ruimte en de leefbaarheid in de West-Indische buurt. De extra beheer- en onderhoudskosten betreffen nieuw te verwachten extra parkeerplaatsen en enkele groenstroken.

Brewinc in 2017 structureel € 4.000

Het voorterrein van het Brewinc is opnieuw ingericht; dit is uitgevoerd in combinatie met de herinrichting van de Ijsselkade naar een eenrichtingsweg. De meerkosten ontstaan door een toename van het aantal vierkante meters elementenverharding, straatmeubilair en lichtmasten.

De Tuut, Nieuw-Wehl in 2017 structureel € 4.000

In Nieuw-Wehl heeft een groep enthousiaste burgers plannen ontwikkeld om een voormalige woningbouwlocatie om te vormen naar een natuurgebied met recreatieve waarden. Het gebied heeft daarbij een mooie (cultuurhistorische) naam gekregen: De Tuut. Door de nieuwe inrichting zullen de beheer- en onderhoudskosten met maximaal € 4.000 per jaar toenemen.

Fietstunnel Europaweg in 2018 structureel € 18.000

De aanleg van deze fietstunnel tussen de woonwijken Wijnbergen en Dichteren wordt momenteel voorbereid; realisering gereed in 2017, waarna beheer en onderhoud vanaf 2018 ingaan. De geschatte beheer- en onderhoudskosten zijn gebaseerd op vergelijkbare tunnels binnen Doetinchem, zoals de tunnel bij de Havenstraat-Vredesteinterrein.

15. BTW voordeel Gemeentelijk rioleringsplan structureel in 2016 € 125.000

Door toenemende uitgaven voor riolering zijn de BTW kosten toegenomen met € 125.000. Deze kosten worden in de heffingen verrekend. Het leidt per saldo tot een structureel voordeel voor de algemene middelen.

Financiën

16. Hondenbelasting kostendekkend structureel vanaf 2017 € 255.000

De begrote opbrengst aan hondenbelasting is € 365.000. € 110.000 dient ter dekking van de kosten van hondenbeleid. Dat zijn kosten voor het aanleggen en onderhoud van hondenuitlaatplaatsen, opruimen hondenpoep, leeghalen afvalbakken, heffingskosten, voorlichtingsbrochures hondenbeleid en de handhaving van de opruim- en aanlijnplicht. Als de hondenbelasting kostendekkend wordt gemaakt, kunnen de opbrengsten met € 255.000 worden verlaagd.

17. Vennootschapsbelasting incidenteel in 2016 € 50.000; in 2017 € 50.000

Met ingang van 1 januari 2016 zijn ook gemeenten vennootschapsbelasting (Vpb)-plichtig geworden. De gemeente heeft de benodigde Vpb-kennis nog niet in huis en daarom is, regionaal georganiseerd, ondersteuning ingehuurd. Het eigen maken van de Vpb en het bijhouden van ontwikkelingen, dossiervorming, alsmede het jaarlijks doen van aangifte vraagt om vakkennis. Vooral nog zal hiervoor externe deskundigheid worden ingehuurd; voor de langere termijn hopen we dit op te pakken samen met regiogemeenten.

4. Risico's in de voorjaarsnota 2016

In dit hoofdstuk beschrijven we een aantal risico's in de voorjaarsnota 2016. Ze leiden op dit moment niet tot budgetbeslag. Dat kan in de komende tijd veranderen, waardoor alsnog een beroep wordt gedaan ten laste van de algemene middelen.

Over twee grote beleidsterreinen met risico's wordt de raad via specifieke rapportages geïnformeerd. Over de Grondexploitatie in het meerjarenprogramma grondexploitatie 2016. Over het sociaal domein in de Q4 rapportage sociaal domein. Deze rapportages ontvangt de raad (vrijwel) gelijktijdig met deze voorjaarsnota.

Daarnaast hebben we in hoofdstuk 2, onder weerstandsvermogen en schuldpositie, solvabiliteit u al geïnformeerd over de doorontwikkeling van het risicomangement.

Bijstand statushouders

In het laatste kwartaal 2015 is er sprake geweest van een toename van het aantal bijstandsgerechtigden met 45 personen als gevolg van ingestroomde taakstellers in de bijstand. De verwachting is dat er in 2016 sprake zal zijn van 140 taakstellers. Dit betreft alleenstaanden, maar ook gezinnen. We gaan voorshands uit van een toename van de bijstandsvolume van 70. Wij gaan ervan uit dat het rijk de gemeenten gaat compenseren voor het toegenomen aantal bijstandsgerechtigden. Als er geen compensatie van het rijk komt, bedragen de extra uitgaven voor de gemeente Doetinchem in 2017 € 300.000.

Bijzondere bijstand

De doorwerking van de afgelopen economische crisis doen meer mensen onder de armoedegrens belanden. Bovendien heeft ook Doetinchem de taak om statushouders op te vangen. Deze ontwikkelingen leiden tot een groter beroep op de bijzondere bijstand. Het is, mede vanwege de onduidelijkheid over het aantal statushouders in 2017, nog niet mogelijk om een berekening van de extra uitgaven te maken. Vooralsnog gaan we uit van een bedrag van € 200.000.

Risicoreservering Breedband buitengebied

De aanleg van breedband in het buitengebied blijft achter bij de aanleg in de kernen. Dit wordt veroorzaakt door de hoge kosten van aanleg van het netwerk vanwege de grote afstand tussen de aansluitadressen. Er zal een aanbestedingstraject gestart worden, maar rekening moet worden gehouden met diverse kosten. Voor de Achterhoek als geheel wordt uitgegaan van € 0,5 miljoen aan mogelijke kosten. Het aandeel van Doetinchem is 10% is € 50.000.

Omgevingswet

In 2018 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet integreert ongeveer 26 wetten, 117 AMvB's en 120 Ministeriële regelingen. Doelstelling van de wet is om de verschillende plannen voor ruimtelijke ordening, milieu en natuur beter op elkaar af te stemmen, duurzame projecten te stimuleren en gemeenten, provincies en waterschappen meer ruimte te geven. Verder biedt de wet meer ruimte voor particuliere ideeën. Er gelden meer algemene regels, in plaats van gedetailleerde vergunningen. Het doel staat voorop en niet het middel om er te komen. De houding bij het beoordelen van initiatieven is 'ja mits' in plaats van 'nee tenzij'. De Omgevingswet gaat uiteraard gevolgen hebben voor gemeenten. Men spreekt wel van de grootste verandering in het fysieke domein na de decentralisaties in het sociale domein. Tegelijkertijd is er nu nog veel onbekend, omdat onderdelen nog uitgewerkt worden. Om ons als gemeente te kunnen voorbereiden op de wet moeten we meer kennis opdoen, de gevolgen in kaart brengen o.a. op het gebied van (ruimtelijke) instrumenten, werkprocessen, dienstverlening, bemensing ICT en communicatie. Om ons waar nodig te kunnen ondersteunen, is een budget noodzakelijk. Naar verwachting krijgen we in de loop van 2017 meer duidelijkheid over de vereisten en de noodzakelijke verdere investeringen. Dan wordt ook duidelijk of er middelen vanuit het Rijk beschikbaar worden gesteld. Het kan dan nodig blijken extra gemeentelijke middelen in te zetten.

Verhoging pensioenpremies ambtenaren

Het ABP verhoogt in 2016 en 2017 de pensioenpremies voor ambtenaren. Het werkgeversaandeel leidt tot een structurele kostenverhoging van € 200.000. We verwachten de kostenstijging op te kunnen vangen binnen accres uit de Meicirculaire 2016. Als er geen compensatie in het Gemeentefonds wordt gegeven, dan volgt aanmelding bij de begroting 2017.

Parkeren

In de begroting 2016 is een taakstelling voor parkeren opgenomen van € 150.000 in 2017 en € 150.000 in 2018; totaal structureel € 300.000. Beoogd was de taakstelling te realiseren door de dienstverlening te versoberen en door samen met ondernemers een voorstel uit te werken voor extra inkomsten. Inmiddels is er op het gebied van parkeren veel gebeurd. Het Aanvalsplan Binnenstad heeft duidelijk gemaakt dat eerder sprake is van daling van inkomsten en aftopping maximaal tarief. Dit laatste is financieel opgevangen vanuit het budget binnenstad. Het is daarom te verwachten dat er op korte en middellange termijn geen extra inkomsten zijn te verwachten. In het najaar leggen wij u het nieuwe parkeerbeleid voor.

Regionale en bovenregionale samenwerking

In het kader van de regionale en bovenregionale samenwerking wordt van Doetinchem verwacht dat zij een voortrekkerspositie vervult en participeert binnen regionale projecten. We zien dit onder andere op het gebied van jeugd, ICT-samenwerking, informatiemanagement en informatiebeveiliging, woningbouwprogrammering en regio aangelegenheden. Zoals bekend zijn in de afgelopen periode de inzet en de kosten ten aanzien van de regionale samenwerking meerdere malen onderwerp van gesprek geweest. Ten aanzien van een aantal zaken, onder meer sociaal domein, zijn recent afspraken gemaakt met de regiogemeenten over de verevening van de kosten.

Afkortingenlijst

A

- AB - Algemeen bestuur
- ABP - Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
- AMvB - Algemene Maatregel van Bestuur

B

- BAG - Basisregistraties Adressen en Gebouwen
- BBV - Besluit Begroting en Verantwoording
- Btw - Belasting over de toegevoegde waarde
- Buha - Beheer, Uitvoering, Handhaving en Afval

C

- CAO - Collectieve arbeidsovereenkomst

D

- DB - Dagelijks bestuur
- DI - Documentaire Informatievoorziening

E

F

G

- GGD - Gemeentelijke Gezondheidsdienst
- GR - Gemeenschappelijke Regeling
- GRP - Gemeentelijk rioleringsplan

H

- HHT - Huishoudelijke Hulp Toelage

I

- IG&D - Industrie, Groothandel en Dienstverlening
- IKB - Individueel Keuzebudget
- IKC - Integraal Kind Centrum

J

K

L

M

- MFA - Multifunctionele accommodatie
- MPG - Meerjaren Perspectief Grondexploitaties

N

- NPO - Nederlandse Publieke Omroep

O

- ODA - Omgevingsdienst Achterhoek

P

- P&C - Planning & Control

Q

R

S

SVn - Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten

T

TIC - Telefonisch Informatiecentrum

U

V

VNG - Vereniging van Nederlandse Gemeenten

VNOG - Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Vpb - Vennootschapsbelasting

Wet VTH - Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

VWS - Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

W

Wlz - Wet langdurige zorg

Wmo - Wet maatschappelijke ondersteuning

X

Y

Z